

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Γ΄ Γυμνασίου

Θεματική ενότητα:

Χιούμορ/Σάτιρα

Τίτλος:

«Σα βγεις στον πηγαιμό για τον Καβάφη. Διδάσκοντας Καβάφη μέσα από τις παρωδίες του.»

Συγγραφή: ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΑΛΑΝΟΣ

Εφαρμογή: ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΝΑΚΗ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι .Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλειάδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Σα βγεις στον πηγαιμό για τον Καβάφη. Διδάσκοντας Καβάφη μέσα από τις παρωδίες του.

Εφαρμογή σεναρίου

Στυλιανή Νάκη

Δημιουργία σεναρίου

Ανδρέας Γαλανός.

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Λογοτεχνία

Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

Σχολική μονάδα

Α΄ Αρσάκειο Γυμνάσιο Ψυχικού

Χρονολογία

Από 13-11-2014 έως 04-12-2014.

Διδακτική/θεματική ενότητα

Χιούμορ/σάτιρα

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

8 διδακτικές ώρες

Χώρος

Ι. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: Wiki.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για τη σχολική μονάδα:

- να υπάρχει αίθουσα Η/Υ που να διαθέτει τουλάχιστον τέσσερις λειτουργικούς υπολογιστές με σύνδεση στο διαδίκτυο.

Για τον εκπαιδευτικό και τους μαθητές:

- να είναι εξοικειωμένοι με την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία,
- να είναι εξοικειωμένοι με κάποιο πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου (Word),
- να είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση του Wiki,
- να είναι εξοικειωμένοι με ένα πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνων (για παράδειγμα το πρόγραμμα ζωγραφικής των Windows),
- να είναι εξοικειωμένοι με την αναζήτηση στοιχείων και εικόνων στο διαδίκτυο.

Για τους μαθητές:

- να είναι στοιχειωδώς εξοικειωμένοι με ζητήματα στιχουργικής (στροφές, αριθμός στίχων και συλλαβών, ύπαρξη και είδος ομοιοκαταληξίας).

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Ανδρέας Γαλανός, Σαν βγεις στον πηγαιμό για τον Καβάφη. Διδάσκοντας Καβάφη μέσα από τις παρωδίες του, Νεοελληνική Λογοτεχνία Γ΄ Γυμνασίου, 2013.

Το σενάριο αντλεί

—

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με το παρόν σενάριο επιδιώχθηκε η γνωριμία των μαθητών με την παρωδία και με την ποίηση του Καβάφη. Οι μαθητές, αρχικά, ήρθαν σε επαφή με την παρωδία με

παιγνιώδη τρόπο, αναζητώντας παρωδίες γνωστών πινάκων ζωγραφικής και συγκρίνοντάς τες με τους πρωτότυπους πίνακες. Έπειτα, αξιοποιώντας το πρόγραμμα ζωγραφικής των Windows δημιούργησαν και οι ίδιοι τη δική τους παρωδία.

Στη συνέχεια, περνώντας στον χώρο της Λογοτεχνίας, οι μαθητές μελέτησαν δύο παρωδίες ενός Καβαφικού ποιήματος και μέσα από συγκεκριμένες δραστηριότητες καθοδηγήθηκαν να εντοπίσουν το πρότυπο ποίημα που παρωδούνταν και να επισημάνουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ τους. Έτσι, οι μαθητές εντόπισαν χαρακτηριστικά της καβαφικής ποιητικής, ήρθαν σε επαφή με θέματα της Καβαφικής ποίησης και αποτίμησαν τη συνεχή παρώδηση των ποιημάτων του Καβάφη μέχρι σήμερα ως έναν δείκτη της απήχησής τους. Τέλος, δημιούργησαν και οι ίδιοι τις δικές τους παρωδίες.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Σκοπός της διδακτικής πρότασης ήταν να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με την ποίηση του Καβάφη, τα βασικά χαρακτηριστικά της ποιητικής γραφής του και τα θέματά της. Μέσο για τη συγκεκριμένη επαφή επιλέχθηκε να είναι η παρωδία, ώστε οι μαθητές να προσεγγίσουν τη γνώση βιωματικά και με παιγνιώδη τρόπο.

Η επιλογή της παρωδίας υπαγορεύτηκε από δύο βασικούς λόγους: ο πρώτος ήταν ότι οι μαθητές, αν και εξοικειωμένοι με την παρωδία στα άλλα είδη τέχνης, (μουσική, κινηματογράφος, ζωγραφική) δεν ήταν εξοικειωμένοι με την παρωδία στη λογοτεχνία. Επιπλέον, η εκ του σύνεγγυς επαφή με την παρωδία στη λογοτεχνία θα τους έκανε να συνειδητοποιήσουν ότι στόχος της δεν είναι κατ' ανάγκη η γελοιοποίηση του παρωδούμενου κειμένου (Κωστίου: 1999). Ο δεύτερος λόγος αφορούσε στην ύπαρξη πληθώρας καβαφικών παρωδιών, που παρέχουν ένα ευρύ πεδίο επιλογών. Άλλωστε, η συγκέντρωσή τους από τον Δημήτρη Δασκαλόπουλο σε έναν τόμο (Δασκαλόπουλος: 1998) διευκόλυνε πολύ την αναζήτησή τους και την πρόσβαση σε αυτές.

Τέλος, η διαρκής παρουσία παρωδιών καβαφικών ποιημάτων από την εποχή του ποιητή μέχρι τις μέρες μας ήταν ένας ακόμη τρόπος να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τη διαχρονική απήχηση της καβαφικής ποίησης. Η τάξη εργάστηκε χωρισμένη σε ομάδες οι οποίες διερεύνησαν τη σχέση των παρωδιών με τα πρότυπά τους, οδηγήθηκαν σε σχετικά συμπεράσματα και στο τέλος δημιούργησαν και τις δικές τους παρωδίες.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με την εφαρμογή του σεναρίου επιδιώχθηκε οι μαθητές:

- να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές πως ορισμένα ποιήματα αποτελούν πρότυπα με τα οποία διαλέγεται με τον δικό της τρόπο κάθε εποχή.

Γνώσεις για τη λογοτεχνία

Με την εφαρμογή του σεναρίου επιδιώχθηκε οι μαθητές:

- να εξοικειωθούν με τα βασικά χαρακτηριστικά (μορφής και περιεχομένου) της ποίησης του Καβάφη,
- να διαπιστώσουν τη διαρκή ακτινοβολία της καβαφικής ποίησης μέσα από τη συνεχή παρώδησή της από την εποχή του ποιητή έως και τις μέρες μας,
- να έρθουν σε επαφή με την παρωδία ως ένα πολύ συγκεκριμένο είδος διακειμενικότητας,
- να γνωρίσουν τις τεχνικές και τους τρόπους που χρησιμοποιεί η παρωδία,
- να συνειδητοποιήσουν ότι η παρωδία δεν είναι κατ' ανάγκη ένα μέσο γελοιοποίησης του προτύπου, αλλά αποτελεί και έμμεσο φόρο τιμής σε αυτό.

Γραμματισμοί

Με την εφαρμογή του σεναρίου επιδιώχθηκε οι μαθητές:

να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που παρέχει ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου για την ανάδειξη του διαλόγου που αναπτύσσεται ανάμεσα σε δύο ή περισσότερα κείμενα (υπερσυνδέσεις, χρωματισμός κοινών φράσεων),

να αξιοποιήσουν δημιουργικά ένα πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνας προκειμένου να κατανοήσουν καλύτερα τις τεχνικές της παρωδίας,

να ασκηθούν στην προσεκτική παρατήρηση και σύγκριση δύο κειμένων (ή και δύο πινάκων ζωγραφικής) προκειμένου να διαπιστώσουν ομοιότητες και διαφορές ως προς τη μορφή και το περιεχόμενο,

να επιχειρήσουν να παρωδήσουν οι ίδιοι ένα ποιητικό κείμενο, μιμούμενοι τις ιδιαιτερότητές του και καλλιεργώντας τη δημιουργική γραφή.

Διδακτικές πρακτικές

Η ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας στοχεύει στην ανάπτυξη εκ μέρους των μαθητών δεξιοτήτων επικοινωνίας και συνεργασίας. Στο συγκεκριμένο σενάριο προκρίθηκε η αξιοποίησή της, ώστε οι μαθητές να προσεγγίσουν τη γνώση αυτενεργώντας μέσα από ευρετικές-ανακαλυπτικές διαδικασίες. Προς την επίτευξη αυτού του στόχου επιλέχθηκε να μη δοθούν εξαρχής τα παρωδούμενα πρότυπα αλλά να τα ανακαλύψουν οι ίδιοι οι μαθητές. Επιπλέον, η συγκεκριμένη επιλογή στόχευε και στην καλλιέργεια της συγκριτικής παρατήρησης και της δεξιότητας αναζήτησης διακειμενικών στοιχείων σε ένα κείμενο. Τέλος, η σύνθεση παρωδιών από τους ίδιους τους μαθητές στόχευε σε μια βιωματική ματιά στο εργαστήρι του ποιητή που επιλέγει να παρωδήσει το ποίημα ενός άλλου ποιητή, αλλά και στην καλλιέργεια δεξιοτήτων δημιουργικής γραφής.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η ποίηση του Καβάφη είναι αγαπητή στους μαθητές, οι οποίοι έρχονται σε επαφή μαζί της και στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου. Ειδικότερα, το 2013, το οποίο είχε οριστεί ως «έτος Καβάφη», τους έδωσε τη δυνατότητα μεταξύ άλλων να συνειδητοποιήσουν και τη διαχρονική και διεθνή ακτινοβολία του έργου του μέσα από ένα πλήθος εκδηλώσεων που διοργανώθηκαν στο πλαίσιο αυτό¹.

Αφορμή του σεναρίου αποτέλεσε η αναζήτηση ενός ευχάριστου και διαφορετικού τρόπου εισαγωγής των μαθητών στην ποίηση του Καβάφη, με την ελπίδα ότι αυτή η «παιγνιώδης» γνωριμία θα διευκόλυνε την επικοινωνία τους με το καθαφικό ποιητικό σύμπαν και θα καλλιεργούσε τη φιλιαναγνωσία τους.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο μπορεί να ενταχθεί στην ενότητα Χιούμορ/σάτιρα που προβλέπεται για την Γ΄ Γυμνασίου στο [Πιλοτικό Πρόγραμμα Σπουδών](#). Είναι ωστόσο συμβατό και με το μέχρι σήμερα ισχύον Π.Σ., στο οποίο περιλαμβάνεται η διδασκαλία ποιημάτων του Καβάφη στο πλαίσιο της παρακολούθησης της ιστορικής εξέλιξης της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας στη Γ΄ Γυμνασίου.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

- Οι μαθητές εργάστηκαν στον εικονικό χώρο ενός Wiki αφενός για να λυθούν πρακτικά ζητήματα αποθήκευσης της δουλειάς τους και δυνατότητας πρόσβασης σε αυτήν από το σπίτι και αφετέρου για να προωθηθεί η δεξιότητα συνεργασίας όσον αφορά στην παραγωγή ενός τελικού κειμένου.
- Αξιοποιήθηκαν οι δυνατότητες που παρέχει ένα πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνας προκειμένου να αισθητοποιηθούν καλύτερα οι τεχνικές και οι επιλογές της παρωδίας στον χώρο της ζωγραφικής.

---

¹ Να σημειώσουμε ότι οι μαθητές είχαν συμμετάσχει σε σχετικό συνέδριο που διεξήχθη στο σχολείο μας με θέμα : «Καβάφης: Ο Έλληνας οικουμενικός ποιητής».

- Αξιοποιήθηκαν οι δυνατότητες που παρέχει ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου προκειμένου να οπτικοποιηθούν οι ομοιότητες μεταξύ δύο κειμένων (χρωματισμός γραμματοσειρών) και να αναδειχθούν διακειμενικές σχέσεις (υπερσύνδεση).
- Οι μαθητές ασκήθηκαν στην καθοδηγημένη αναζήτηση στοιχείων και εικόνων στο διαδίκτυο και ήρθαν σε επαφή με ιστοσελίδες αναγνωρισμένου κύρους. ([Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού](#)).
- Οι μαθητές παροτρύνθηκαν να χρησιμοποιήσουν ηλεκτρονικά λεξικά ([Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#), [Αντίστροφο Λεξικό](#)), [σώματα κειμένων](#) και να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες που αυτά τους παρέχουν.

Κείμενα

Λογοτεχνικά κείμενα σχολικών εγχειριδίων

ΚΝΛ Α΄ Λυκείου:

Κ.Π. Καβάφης, [«Ιθάκη»](#)

Κ. Π. Καβάφης, [«Περιμένοντας του βαρβάρους»](#)

Λογοτεχνικά κείμενα εκτός σχολικών εγχειριδίων

Ανώνυμος, [«Καβαφικόν»](#) [1935]. Στο *Παρωδίες Καβαφικών Ποιημάτων 1917-1997*, επιμ. Δ. Δασκαλόπουλος, 79. Αθήνα: Πατάκης, 1998.

Άχτος Αρούρης [=Νίκος Σαραντάκος], [«Θάλασσα»](#) [1934]. *Παρωδίες Καβαφικών Ποιημάτων 1917-1997*, επιμ. Δ. Δασκαλόπουλος, 77-78. Αθήνα: Πατάκης, 1998.

Φρέντυ Γερμανός, [«Περιμένοντας το πετρέλαιο»](#) [1974]. *Παρωδίες Καβαφικών Ποιημάτων 1917-1997*, επιμ. Δ. Δασκαλόπουλος, 127-129. Αθήνα: Πατάκης, 1998.

Φρέντυ Γερμανός, [«Σαν βγεις στον πηγαιμό για τον Αμλέτο...»](#) [1974]. *Παρωδίες Καβαφικών Ποιημάτων 1917-1997*, επιμ. Δ. Δασκαλόπουλος, 133-137. Αθήνα: Πατάκης, 1998.

Κ. Π. Καβάφης, [«Η πόλις»](#). Στο *Τα Ποιήματα(1897-1918)*, επιμ. Γ. Π. Σαββίδης, 21. Αθήνα: Ίκαρος, 1999.

Κ. Π. Καβάφης, [«Τείχη»](#). Στο *Τα Ποιήματα (1897-1918)*, επιμ. Γ. Π. Σαββίδης, 117. Αθήνα: Ίκαρος, 1999.

Δ. Καλάκης & Θ. Μουντός, [«Περιμένοντας τον Θεσμόν»](#) [1983]. *Παρωδίες Καβαφικών Ποιημάτων 1917-1997*, επιμ. Δ. Δασκαλόπουλος, 162. Αθήνα: Πατάκης, 1998.

Σταύρος Καρακάσης, [«Καβάφη τάφος»](#) [1938]. *Παρωδίες Καβαφικών Ποιημάτων 1917-1997*, επιμ. Δ. Δασκαλόπουλος, 81. Αθήνα: Πατάκης, 1998.

Ξ. Α. Κοκόλης, [«Στίχου»](#). *Τριάντα παρωδίες ποιημάτων του Κ. Π. Καβάφη*, 49. Αθήνα: Καστανιώτης, 2007.

Ξ. Α. Κοκόλης, [«Το χαρτάκι»](#). *Τριάντα παρωδίες ποιημάτων του Κ. Π. Καβάφη*, 29-31. Αθήνα: Καστανιώτης, 2007.

Άγγελος Παρθένης, [«Καβάφης προς Μαλάνον»](#) [1960]. *Παρωδίες Καβαφικών Ποιημάτων 1917-1997*, επιμ. Δ. Δασκαλόπουλος, 91-92. Αθήνα: Πατάκης, 1998.

Κ. Φ. Φαβάκης [=Μ. Π. Σουλιώτης], [«Ο εστιάτωρ»](#) [1974]. *Παρωδίες Καβαφικών Ποιημάτων 1917-1997*, επιμ. Δ. Δασκαλόπουλος, 116. Αθήνα: Πατάκης, 1998.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Α΄ Φάση: (2 διδακτικές ώρες)

Γνωρίζοντας, ορίζοντας και ζωγραφίζοντας την παρωδία

1^ο διδακτικό δίωρο

Οι δύο πρώτες διδακτικές ώρες διεξήχθησαν στο εργαστήριο πληροφορικής, ενώ οι μαθητές είχαν ήδη χωριστεί σε τέσσερις ομάδες από την αρχή της σχολικής χρονιάς. Οι μαθητές ασχολήθηκαν με την παρωδία, τον ορισμό της και την «εφαρμογή» της στη ζωγραφική. Αρχικά, η διδάσκουσα έδειξε ένα σύντομο βιντεάκι-παρωδία της γνωστής ταινίας «Τιτανικός», το οποίο, όπως φάνηκε, οι μαθητές γνώριζαν, και στη συνέχεια, ακολούθησε συζήτηση για τον στόχο και τα μέσα που χρησιμοποιεί η παρωδία, για να τον επιτύχει.

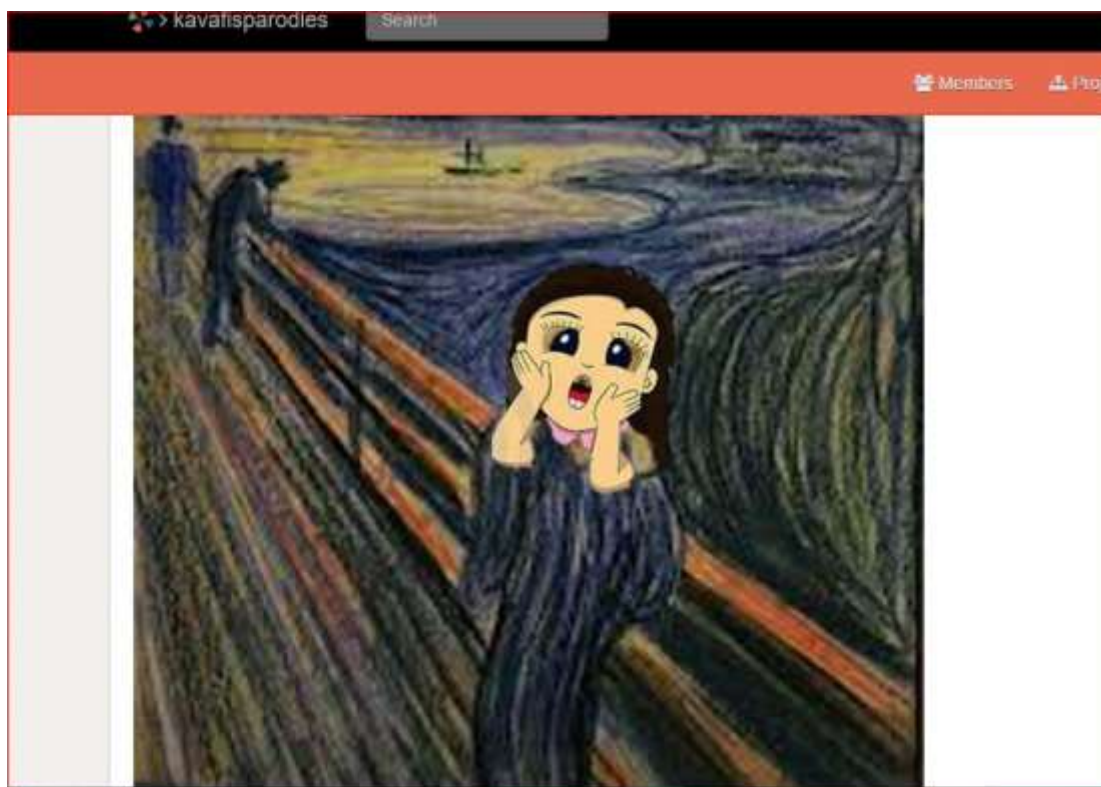
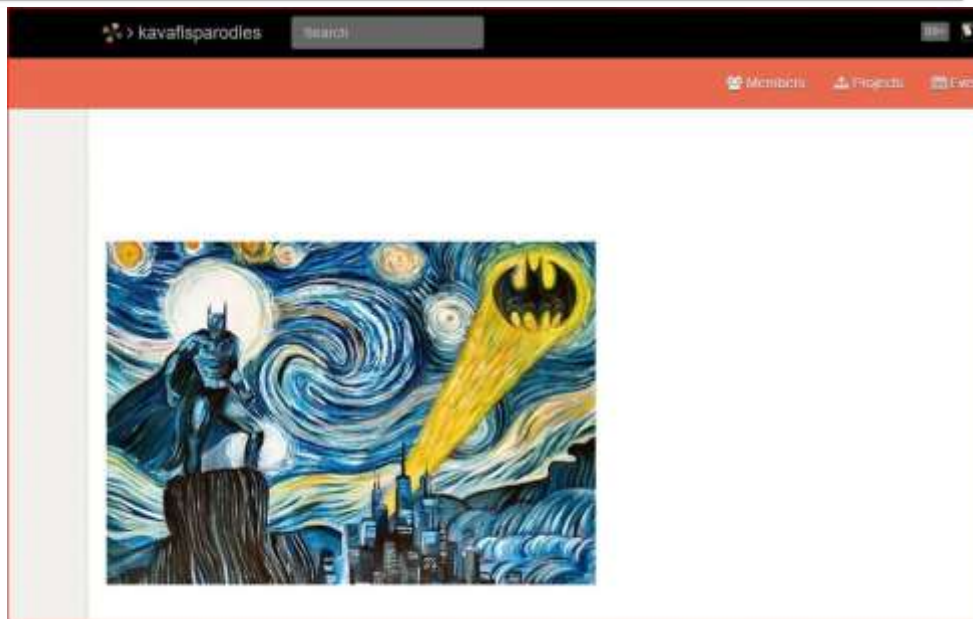

Αφού ανακοινώσαμε στην τάξη ότι θα ασχοληθούμε με την παρωδία, ζητήσαμε να αναζητήσουν οι μαθητές στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#) τη σημασία της λέξης παρωδία ([Φύλλο εργασίας Α1](#)) και να γράψουν δυο προτάσεις στις οποίες θα χρησιμοποιήσουν τη λέξη παρωδία και με τις δυο σημασίες της. Προκειμένου να βοηθηθούν στην κατανόηση της έννοιας, τούς προτρέψαμε να αναζητήσουν την ίδια λέξη στα [σώματα κειμένων](#) της Πύλης για την ελληνική γλώσσα και να διαβάσουν τα συμφραζόμενα μέσα στα οποία εμφανίζεται η λέξη. Οι μαθητές διάβασαν τις προτάσεις που έγραψαν.

Στη συνέχεια, κάθε ομάδα, με βάση το [Φύλλο εργασίας Α2](#), αναζήτησε στη μηχανή αναζήτησης εικόνων της [Google](#) παρωδίες γνωστών ζωγραφικών πινάκων. Δόθηκε έτσι η οδηγία σε κάθε ομάδα να επιλέξει μια παρωδία και αναζητήσει μια φωτογραφία του πρωτότυπου πίνακα που παρωδείται, να παρατηρήσει τις μεταξύ τους διαφορές και να σκεφτεί ποιος είναι ο στόχος της παρωδίας. Ακολούθησε συζήτηση στην τάξη σχετικά με τα μέσα που χρησιμοποίησε ο ζωγράφος, για να δημιουργήσει την παρωδία (παραμόρφωση μορφών, αλλαγή χρωμάτων). Παραθέτουμε ενδεικτικά από τις εργασίες των μαθητών:

ΠΡΟΤΥΠΟ	ΠΑΡΩΔΙΑ
	
<p> Μεταξύ των δύο παραπάνω εικόνων, παρατηρούμε αρκετές σημαντικές διαφορές. Αρχικά, η <u>απεικονιζόμενη</u> φιγούρα στον πρωτότυπο πίνακα δίνει τη θέση της σε χαρακτήρα από γνωστή τηλεοπτική σειρά. Συγκεκριμένα, τον Homer Simpson από την εκπομπή «The Simpsons». Ωστόσο το φόντο παραμένει σχετικά ανεπηρέαστο. Τέλος, παρατηρούμε ότι τα χρώματα που χρησιμοποιούνται στην δεύτερη εικόνα είναι ως επί το <u>πλείστον</u> θερμά, ενώ παράλληλα έχουν ανοιχτότερο τόνο σε σχέση με την πρώτη. </p>	

Στη συνέχεια οι ομάδες κλήθηκαν να ανοίξουν τη φωτογραφία του πρωτότυπου πίνακα σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνων (όπως το πρόγραμμα ζωγραφικής των Windows) και να επιχειρήσουν να δημιουργήσουν μια δική τους παρωδία του πίνακα. Οι εικόνες που δημιούργησαν τα παιδιά θα αποτελούσαν την αρχική σελίδα του Wiki στο οποίο θα υλοποιούνταν η επόμενη φάση. Παραθέτουμε ενδεικτικά:

Σκοπός των παραπάνω δραστηριοτήτων ήταν να ασκηθούν οι μαθητές στην παρατήρηση και τη σύγκριση ψηφιακού οπτικού υλικού και να εξοικειωθούν με την παρωδία και τις τεχνικές της εφαρμόζοντας κάποιες από αυτές στη δημιουργία της δικής τους παρωδίας.

B' φάση (4 ώρες)

Καβάφη παρωδίες

Κατά τις επόμενες 4 διδακτικές ώρες, που διεξήχθησαν στο εργαστήριο πληροφορικής, στόχος ήταν να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με τις παρωδίες του Καβάφη και μέσω αυτών με την ποίησή του και τη διαχρονική απήχησή της. Οι ομάδες εργάστηκαν στο περιβάλλον του Wiki που έχει δημιουργηθεί ειδικά για αυτόν τον σκοπό και που στην αρχική σελίδα του έχουν αναρτηθεί οι πίνακες-παρωδίες που έφτιαζαν στην προηγούμενη φάση.

3^η διδακτική ώρα

Αναζητώντας το παρωδούμενο πρότυπο

Σε κάθε ομάδα δόθηκε ένα έγγραφο Word στο οποίο περιέχονταν δύο διαφορετικές παρωδίες του ίδιου καβαφικού ποιήματος (διαφορετικού για κάθε ομάδα) και το [B1 Φύλλο Εργασίας](#) (κοινό για όλες τις ομάδες). Δόθηκαν δύο παρωδίες κάθε ποιήματος, για να μπορέσουν οι μαθητές να οδηγηθούν ευκολότερα στο πρότυπο καβαφικό ποίημα και να νιώσουν έτσι τη χαρά της ανακάλυψης της νέας γνώσης.

Ομάδα Α'

Παρωδίες του ποιήματος «Τείχη»:

- Ανώνυμος, [«Καβαφικόν»](#) [1935]
- Ξ. Α. Κοκόλης, [«Στίχου»](#) [2007]

Ομάδα Β'

Παρωδίες του ποιήματος «Ιθάκη»:

- Φρέντν Γερμανός, [«Σαν βγεις στον πηγαιμό για τον Αμλέτο...»](#) [1974]
- Ξ. Α. Κοκόλης, [«Το χαρτάκι»](#) [2007]

Ομάδα Γ΄

Παρωδίες του ποιήματος «Η πόλις»

- Άχτος Αρούρης [=Νίκος Σαραντάκος], [«Θάλασσα»](#) [1934]
- Κ. Φ. Φαβάκης [=Μ. Π. Σουλιώτης], [«Ο εστιάτωρ»](#) [1974]

Ομάδα Δ΄

Παρωδίες του ποιήματος «Περιμένοντας τους βαρβάρους»

- Φρέντν Γερμανός, [«Περιμένοντας το πετρέλαιο»](#) [1974]
- Δ. Καλάκης & Θ. Μουντός [«Περιμένοντας τον Θεσμόν»](#) [1983]

Δόθηκε σε κάθε ομάδα η οδηγία να «ανακαλύψει» το ποίημα του Καβάφη που παρωδούν τα δύο κείμενα που της δόθηκαν. Προκειμένου να το επιτύχουν αυτό οι μαθητές, κλήθηκαν να εστιάσουν την προσοχή τους στον τίτλο του ποιήματος και στα κοινά σημεία των δύο παρωδιών, ώστε να ανακαλύψουν το πρωτότυπο ποίημα. Αφού μελέτησαν καλά τις παρωδίες, καθοδηγήθηκαν σε περιήγηση στις σελίδες του [Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού](#), ώστε να εντοπίσουν το πρωτότυπο ποίημα. Άλλωστε, οι μαθητές ήταν εξοικειωμένοι με τον συγκεκριμένο ιστότοπο, τον οποίο είχαν χρησιμοποιήσει και άλλες φορές κατά τη διδασκαλία του μαθήματος της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Έπειτα, ζητήθηκε από κάθε ομάδα να αντιγράψει το ποίημα του Καβάφη στο οποίο οδηγήθηκε στο ίδιο έγγραφο με τις παρωδίες που της δόθηκαν και να χρωματίσει τους κοινούς και στα τρία ποιήματα στίχους. Ζητήθηκε, επίσης, να χρωματίσει με άλλο χρώμα τους στίχους που μπορεί να είναι κοινοί ανάμεσα στο ποίημα του Καβάφη και σε καθεμία χωριστά από τις δύο παρωδίες. Με τον τρόπο αυτό οι μαθητές εστίασαν ειδικότερα στο τι και το πώς της παρωδίας στη λογοτεχνία και συγκεκριμένα στην καβαφική ποίηση. Παραθέτουμε ενδεικτικά από τις εργασίες των μαθητών:

(Β1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ)

ΟΜΑΔΑ 3 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ: ΜΑΝΟΣ, ΙΩΑΝΝΑ, ΜΥΡΣΙΝΗ, ΠΑΥΛΟΣ, ΜΑΙΡΑ

«Η πόλις» Κ.Π. Καβάφης

Είπες: «Θα πάγω σ' άλλη γη, θα πάγω σ' άλλη θάλασσα.

Μια πόλις άλλη θα βρεθεί καλλίτερη από αυτή.

Κάθε προσπάθεια μου μια καταδίκη είναι γραφτή·

κ' είν' η καρδιά μου — σαν νεκρός — θαμένη.

Ο νους μου ως πότε μες στον μαρασμόν αυτόν θα μένει.

Όπου το μάτι μου γυρίσω, όπου κι αν δω

ερείπια μαύρα της ζωής μου βλέπω εδώ,

που τόσα χρόνια πέρασα και ρήμαξα και χάλασα.»

Καινούριους τόπους δεν θα βρεις, δεν θάβρεις άλλες θάλασσες.

Η πόλις θα σε ακολουθεί. Στους δρόμους θα γυρνάς

τους ίδιους. Και στες γειτονιές τες ίδιες θα γερνάς·

και μες στα ίδια σπίτια αυτά θ' ασπρίζεις.

Πάντα στην πόλι αυτή θα φθάνεις. Για τα αλλού — μη ελπίζεις —

δεν έχει πλοίο για σε, δεν έχει οδό.

Έτσι που τη ζωή σου ρήμαξες εδώ

στην κόχη τούτη την μικρή, σ' όλην την γη την χάλασες.

Κ.Φ. Φαβάκης [= Μ.Π. Σουλιώτης] «0 εστιάτωρ»

Εμ, είπες• «Θα τρώγω σ' άλλο ρεστοράν, θα μασουλώ αλλού.

Μάγειρον άλλον πάω να βρω στιλπνότερον αυτού.

Κάθε μπουκιά μου μόχα ζέχνει οχετού•

κ' είν' το φαγί μου —αυθαίρετα— καρυκευμένο.

Έως πότε το στομάχι μου εδώ μέσα θα μαραίνω;

Ό,τι κι αν παραγγείλω κι ό,τι λιμπιστώ,

σβουνιάρικα φασόλια ξανά θα καταπιώ,

που τόσα πιάτα μ' έσκασαν με μπούκωσαν με τούρλωσαν».

Φαγάδικο άλλο δεν θα βρεις, να φας αλλού δε σφάξαν.

Στον εστιάτωρα χρεωστάς λεφτά. Τη φασουλάδα θα ρουφάς

την ίδια. Και ίχνη από καρότο θα ερευνάς•

και μες στο ίδιο λαβαμπό θα φτύνεις.

Πάντα στον ίδιου εστιάτωρα θα τρως. Για κάτι νοστιμότερο

—δεν τρως—

δεν τρέχει κάστανο για σε, δεν τρέχει τσάι.

Έτσι που περιδρόμιασες εδώ, σε στιλ χαραμοφάη,

στο μαγειρείο αυτουνού, το ρυπαρό, για εφτά βόδια μπούκωσες.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Δεν υπάρχουν καθόλου κοινά στοιχεία με το πρότυπο ποίημα

Άχτος Αρούρης[=Νίκος Σαραντάκος] «Θάλασσα»

Είπες: Θα πάγω σ' άλλη Γη. Θα πάγω σ' άλλη θάλασσα

μια πόλις άλλη θα βρεθεί καλύτερη για μένα

– Κάθε προσπάθεια πηγαίνει πάντα στα χαμένα

κι είν' η καρδιά μου, σα σκυλί, δεμένη.

Και ξέρω ο δόλιος τι με περιμένει

μα και ψιλή δεν έχω, όλα τα χάλασα.

Καινούργιους τόπους δε θα βρεις δε θα' βρεις άλλες θάλασσες

δεν είσαι λόρδος φουκαρά να τρέχεις δω και κει

στους ίδιους δρόμους θα γυρνάς σ' όλη τη ζωή σου.

Και μες τες γειτονιές τες ίδιες θα γερνάς.

Δεν έχει πλοίο για σε. Δε μετοικεί

έτσι εύκολα ένας άψιλος· κι ως χάλασες

και τη δεκάρα τη στερνή, να χορηγήσει σου

κανείς σιτήριο τζάμπα μην ολπίζεις

στην πόλη αυτή θα ζεις και θα πεινάς

στην κόχη τούτη τη μικρή θα τουρτουρίζεις.,

4^η διδακτική ώρα

Κατά την 4^η διδακτική ώρα, που διεξήχθη στο εργαστήριο πληροφορικής, οι μαθητές ασχολήθηκαν με τη σύγκριση της παρωδίας με το πρωτότυπο ποίημα. Έτσι, τους δόθηκε το [B2 Φύλλο Εργασίας](#) (κοινό για όλες τις ομάδες) με την οδηγία να

συγκρίνουν το ποίημα του Καβάφη και τις παρωδίες που τους δόθηκαν ως προς τη γλώσσα, τη στιχουργία και το περιεχόμενο. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα στόχευε αφενός στην περαιτέρω διερεύνηση των τρόπων που χρησιμοποιεί η παρωδία στη λογοτεχνία και αφετέρου στο να οδηγηθούν οι μαθητές σε κάποιες πρώτες διαπιστώσεις για τις γλωσσικές, στιχουργικές και θεματικές ιδιαιτερότητες της καβαφικής ποιητικής. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειώσουμε ότι, επειδή οι μαθητές δεν γνώριζαν το είδος της ομοιοκαταληξίας, η διδάσκουσα ανήρτησε στο Wiki σχετικό υλικό, το οποίο μπορούσαν να συμβουλευτούν οι μαθητές. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στο ότι δεν απαιτούνταν πλήρης και εις βάθος κατανόηση του καβαφικού ποιήματος, άλλωστε αυτό θα αποτελούσε ξεχωριστό αντικείμενο της διδασκαλίας του μαθήματος στη συνέχεια, μετά την ολοκλήρωση του σεναρίου, αλλά απλώς εντοπισμός του θεματικού κέντρου. Επίσης, επειδή δεν ήταν εύκολο για τους μαθητές να γίνει αναφορά στο επίκαιρο της παρωδίας, η καθηγήτρια έδωσε, όπου χρειάστηκε, σχετικές πληροφορίες. Παραθέτουμε ενδεικτικά:

B2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συγκρίνοντας τα δύο ποιήματα (Η πόλις, ο Εστιάτωρ)

Στιχουργία: *Η Πόλις του Κων/νου Π. Καβάφη και την παρωδία του Καβαφικού ποιήματος Ο Εστιάτωρ παρατηρούμε κάποιες ομοιότητες όσο αναφορά την στιχουργία. Αρχικά, παρατηρούμε ότι τα δύο ποιήματα έχουν ίδιο αριθμό στίχων (8 στίχοι κάθε στροφή). Ακόμη, χωρίζονται κατά τον ίδιο τρόπο σε στροφικές ενότητες. Επίσης, διακρίνουμε ότι έχουν τον ίδιο αριθμό συλλαβών σε κάθε στίχο. Τέλος, μπορούμε να καταλάβουμε μια ακόμη ομοιότητα ανάμεσα στα δύο ποιήματα, ο τρόπος που συνδέονται, είναι με ζευγαρωτή ομοιοκαταληξία.*

Γλώσσα: *Τα δύο κείμενα παρουσιάζουν κάποιες ομοιότητες αλλά και διαφορές στη γλώσσα. Αρχικά, και στα δύο κείμενα η γλώσσα είναι απλή, δημοτική με μερικές ιδιότυπες λέξεις του Καβάφη. Επίσης, υπάρχει αναλογία λέξεων μεταξύ του ποιήματος Πόλις του Κων/νου Π. Καβάφη και της παρωδίας του Καβαφικού ποιήματος ο Εστιάτωρ.*

Περιεχόμενο: Μελετώντας τα δυο κείμενα η Πόλις του Κων/νου Π. Καβάφη και την παρωδία του Καβαφικού ποιήματος, παρατηρούμε ότι το ποίημα ο Εστιάτορας στην πρώτη στροφή ασχολείται με το φαγητό σε ένα ρεστοράν που καταλαβαίνουμε ότι είναι κακής ποιότητας. Παράλληλα στη δεύτερη στροφή επισημαίνει ξανά την κακή ποιότητα του φαγητού τονίζοντας ότι είναι το μόνο ρεστοράν στο οποίο έχεις τη δυνατότητα να φας. Αντίθετος στην πρώτη στροφή του ποιήματος του Καβάφη η πόλις αναφέρεται σε έναν άνθρωπο ο οποίος θέλει να αλλάξει πόλη αλλά στον νου του και στην καρδιά του η Κων/πολη (η πόλη του Κ. Π. Καβάφη) είναι ακόμα χαραγμένη πάρα την ερήμωση της. Στη δεύτερη στροφή αναφέρει ότι δεν θα βρει παρόμοια πόλη με την Κων/πολη η οποία θα τον ακολουθεί παντού και θα είναι η μόνη πόλη που θα βρίσκει διαφυγή αφού , αυτή ήταν όλη η ζωή του. Πάρα τις διάφορες που παρουσιάζουν τα δυο ποιήματα μεταξύ τους διακρίνονται κάποια κοινά στοιχεία, όπως η εποχή που αναφέρονται αφού στο ποίημα του Καβάφη η χρονική περίοδος, η άλωση της Πόλης, είναι η ίδια με της παρωδίας παρουσιάζοντας τη ζωή που ζει ένας άνθρωπος σε περίοδο κατοχής.

5^η διδακτική ώρα

Κατά την 5^η διδακτική ώρα οι μαθητές ασχολήθηκαν με το ποίημα «Καβάφη τάφος», το οποίο δεν παρωδεί ένα συγκεκριμένο πρότυπο, αλλά αποτελείται από μια συρραφή στίχων από διάφορα ποιήματα του Καβάφη. Η καθηγήτρια ζήτησε από τους μαθητές να εντοπίσουν, περιηγούμενοι στο [Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού](#), όσο το δυνατόν περισσότερες αναφορές στίχων από ποιήματα του Καβάφη στο συγκεκριμένο ποίημα και να βάλουν υπερσυνδέσμους. Με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα η διδάσκουσα στόχευε αφενός στην περαιτέρω επαφή και εξοικείωση των μαθητών με την καβαφική ποίηση, καθώς θα μελετούσαν και θα εντόπιζαν αρκετά ποιήματά του και αφετέρου στην επαφή τους με ένα δείγμα παρωδίας που μιμείται το ύφος ενός συγγραφέα και όχι ένα μεμονωμένο ποίημά του. Έτσι, προέκυψαν εργασίες, όπως η ακόλουθη:

Καβάφη τάφος

[Κείμαι ο Καβάφης ενταύθα.](#)

Την ομορφιά έτσι πολύ ατένισα

Που πλήρης αυτής ήτο η όρασίς μου.

Επιθυμίες κι αισθήσεις εκόμισα εις την Τέχνην,
κι έφηβοι τώρα τους δικούς μου στίχους λένε,
και με την δική μου έκφρασι του ωραίου συγκινούνται.

Την ζωήν μου δεν την εξευτέλισα πηαίνοντάς την

στων σχέσεων και των συναναστροφών

την καθημερινή ανοησία.

Ήυρα και κράτησα την ηδονή ως την ήθελα,

κι ήπια από δυνατά κρασιά καθώς

που πίνουν οι ανδρείοι της ηδονής.

Και γέρος πια σαν άραξα στο νησί,

Πλούσιος μ' όσα κέρδισα στο δρόμο,

Έτοιμος από καιρό και θαρραλέος

άκουσα τελευταία απόλαυσι τους εξάισιους ήχους

κι αποχαιρέτησα την Αλεξάνδρεια. Διαβάτη,

αν είσαι Αλεξανδρεύς, δεν θα επικρίνεις...

6^η διδακτική ώρα:

Κατά την 6^η διδακτική ώρα που διεξήχθη στο εργαστήριο πληροφορικής, οι μαθητές κλήθηκαν να μελετήσουν το ποίημα-παρωδία «Καβάφης προς Μαλάνον» ([B4 Φύλλο](#))

[Εργασίας](#)) και να συντάξουν μια παράγραφο στην οποία να απαντούν στον προβληματισμό που εκφράζει ο δημιουργός για το αν η μίμηση στίχων από νεότερους ποιητές αποτελεί υποτίμηση. Με την παραπάνω δραστηριότητα οι μαθητές ασκήθηκαν στην ψηλάφηση των λόγων για τους οποίους κάποιος δημιουργός γράφει παρωδία, ένας εκ των οποίων είναι και ο θαυμασμός και η απήχηση ενός καλλιτέχνη διαχρονικά. Επίσης, στόχος της δραστηριότητας ήταν να εκφέρουν οι μαθητές γνώμη για τη λογοτεχνία σε ένα δοκιμαικού τύπου κείμενο, έστω και συνοπτικό. Παραθέτουμε ενδεικτικά:

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Β4

- *Το πρωτότυπο καβαφικό ποίημα συγγράφηκε το 1897, ενώ οι παρωδίες «Η θάλασσα» και «Ο εστιάτωρ» το 1934 και το 1974 αντίστοιχα. Το γεγονός, ότι υπάρχουν αρκετές διακωμωδήσεις και παρωδίες των πρότυπων καβαφικών ποιημάτων, μας αποκαλύπτει ότι ο Καβάφης και οι ιδέες του ήταν και είναι πολύ δημοφιλείς. Παράλληλα, αντιλαμβανόμαστε ότι οι ιδέες του είναι διαχρονικές και απηχούν μέσα στο πέρασμα του χρόνου.*
- *Αφότου έχοντας διαβάσει και επεξεργαστεί την παρωδία αυτή, συμπεραίνουμε ότι όχι μόνο κολακεύεται το είδωλο του Καβάφη, αλλά και του προσδίδει μια αίγλη μέσα στο πέρασμα του χρόνου. Παράλληλα, αναβαθμίζεται και εξυψώνεται το κύρος του. Όμως, η συνεχής παραλλαγή των ποιημάτων του ποιητή οδηγεί σε μία υποβάθμιση του ήθους του και των ιδεών του, καθώς και επέρχεται μία αλλοίωση στο χαρακτήρα των έργων του.*

Γ' φάση (2 ώρες)

7^η διδακτική ώρα

Δημιουργώντας καβαφικές παρωδίες

Κατά την φάση αυτή οι ομάδες δημιουργούν τις δικές τους παρωδίες. ([Γ1 Φύλλο Εργασίας](#)). Η φάση αυτή αποτέλεσε μια ανακεφαλαίωση των προηγούμενων, μια «επιστροφή στο όλον», αφού οι ομάδες κλήθηκαν, αξιοποιώντας όσα έμαθαν για την παρωδία και για την καβαφική ποίηση, να δημιουργήσουν τη δική τους παρωδία. Οι

μαθητές δημιούργησαν τις παρωδίες του καθοδηγούμενοι από το σχετικό φύλλο εργασίας. Παραθέτουμε ενδεικτικά από τις εργασίες τους:

Γκρίζα μάτια....

*Κοιτάζοντας ένα σπάλλιο μισό γκρίζο
θυμήθηκα δυο ωραία γκρίζα μάτια
που είδα· θάνατι είκοσι χρόνια πριν ....*

*Νέος, είκοσι οκτώ ετών, με πλοΐον τήνιον
έφθασε εις τούτο το συριακόν επίνειον*

*Ο Αχιλλεύς στην τάφρον εμπροστά μας
βγαίνει και με φωνές μεγάλες μάς τρομάζει.—*

*Μήτε βαθύς στες σκέψεις ήταν, μήτε τίποτε.
Ένας τυχαίος, αστείος άνθρωπος.*

Είν' άρρωστος βαρειά, και τρέμουν οι γονείς του.

Κάθε του προσδοκία βγήκε λανθασμένη!

Ιθάκη και Θράκη

*Σα βγεις στον πηγαϊμό για την Ιθάκη,
είσαι τόσο ηλίθιος που θα βρεθείς στην Θράκη
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος πάχη.*

*Τις φακές και τους γίγαντες,
το θυμωμένο αρκουδάκι μη φοβάσαι,
τέτοια στον δρόμο σου ποτέ σου δεν θα βρεις,*

*αν μέν' η χαιίτη σου υψηλή, αν εκλεκτή η κόμη
ανεμίσεις το μαλλί και το μυαλό στραγγίζει.*

*Τις φακές και τους γίγαντες,
το άγριο αρκουδάκι δεν θα συναντήσεις,
αν δεν τους βάλεις 14,
αν στο τρίμηνο αποτύχεις.*

*Να εύχεσαι να' ναι μακρύς ο δρόμος.
Πολλά χιλιόμετρα για το αμάξι να είναι
που με τα αγκομαχητά, χωρίς βενζίνη
θα μπαίνεις σε βενζινάδικα ακριβά·
να σταματήσεις στην καντίνα για να φας,
και το καλό στομάχι να γεμίσεις,
μπέργκερ και κεκάκια, σουβλάκια και τζατζίκι,
και ηδονικά μυρωδικά κάθε λογής,
όσο μπορείς πιο γρήγορα να φας·
σε καντίνες πολλές να πας,
να μάθεις να τρως και να πίνεις από τους χοντρούς.
Πάντα στον νου σου να χεις το φαγάκι.
Στο νόστιμον, εκεί είν' ο προορισμός σου.
Αλλά μη πέσεις στο ταξίδι του διαόλου.
Καλύτερο φαϊ δεν θα βρεις·
και γεμάτος πια ν' αράξεις στο pc,
πλούσιος με όσα κιλά κέρδισες στον δρόμο,
μη προσδοκώντας κι άλλο φαγητό να σου' ρθει στο στομάχι.*

Τα φαγητά είναι πολλά μα εσύ είσαι λίγος.

Χωρίς αυτά δεν πάχαινες στον δρόμο.

Άλλα δεν έχει να σε δώσει άλλο πια τα έχεις φάει όλα.

Κι αν σε εκπτωτική εποχή την βρεις, η Ιθάκη δεν σε γέλασε.

Έτσι χοντρός που έγινες, με τόση περηφάνια,

ξεδιπλώνεις την κοιλιά και καμαρώνεις τα κιλά σου.

8^η διδακτική ώρα

Η τελευταία διδακτική ώρα αφιερώθηκε στην παρουσίαση από τις ομάδες των δικών τους παρωδιών, ενώ έγινε στην τάξη συζήτηση για το ποια από όλες άρεσε περισσότερο και γιατί. Έτσι, οι μαθητές έκριναν την εργασία των συμμαθητών τους αιτιολογώντας πάντα την άποψή τους με βάση τα όσα διδάχθηκαν κατά τις προηγούμενες ώρες για την παρωδία.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α1

1. Μεταβείτε στο ηλεκτρονικό [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#) και αναζητήστε τη σημασία της λέξης «παρωδία».
2. Γράψτε από μια πρόταση για κάθε σημασία της λέξης που δίνεται στο λήμμα του Λεξικού. Για να βοηθηθείτε, μπορείτε να αναζητήσετε τη λέξη παρωδία στα [σώματα κειμένων](#) της Πύλης για την ελληνική γλώσσα και να δείτε τα συμφραζόμενα στα οποία εμφανίζεται η λέξη.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α2

1. Αναζητήστε παρωδίες γνωστών ζωγραφικών πινάκων στη μηχανή αναζήτησης εικόνων της [Google](https://www.google.com).
2. Επιλέξτε μια παρωδία ενός πίνακα που αναγνωρίζετε και αναζητήστε εικόνα αυτού του πρότυπου πίνακα. Αντιγράψτε και επικολλήστε τις 2 εικόνες στον παρακάτω πίνακα.

ΠΡΟΤΥΠΟ	ΠΑΡΩΔΙΑ

3. Παρατηρήστε καλά τις δύο εικόνες και εντοπίστε τις διαφορές τους.
4. Ανοίξτε την εικόνα του πρωτότυπου πίνακα στο πρόγραμμα ζωγραφικής των Windows και επιχειρήστε να δημιουργήσετε τη δική σας παρωδία. Μπορείτε να αλλάξετε χρώματα, να προσθαφαιρέσετε στοιχεία, να απομονώσετε μια λεπτομέρεια και ό,τι άλλο μπορείτε να φανταστείτε. Αποθηκεύστε την παρωδία σας.

Β1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Τα 2 ποιήματα που σας δόθηκαν αποτελούν παρωδίες ενός ποιήματος του Κωνσταντίνου Καβάφη. Προσπαθήστε να ανακαλύψετε ποιο ποίημά του παρωδείται:
  - ✓ Χρωματίστε με το ίδιο χρώμα γραμματοσειράς και στα 2 ποιήματα τους στίχους και τις φράσεις που συμπίπτουν. Ποια στοιχεία μας αποκαλύπτει αυτό για το ποίημα που αναζητάμε;
Για άγνωστες λέξεις μπορείτε να συμβουλευτείτε το [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#).
  - ✓ Μπορείτε να περιηγηθείτε στο [Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού](#) και να εντοπίσετε από τον κατάλογο των 154 αναγνωρισμένων ποιημάτων το πρότυπο που παρωδείται. Εναλλακτικά μπορείτε να αναζητήσετε κάποιον στίχο ή κάποια φράση στη μηχανή αναζήτησης της [Google](#) και να οδηγηθείτε στο ποίημα.

- Αντιγράψτε το ποίημα του Καβάφη στο ίδιο έγγραφο Word με τις παρωδίες που σας δόθηκαν. Χρωματίστε με το ίδιο χρώμα γραμματοσειράς που χρησιμοποιήσατε προηγουμένως τους στίχους του ποιήματος του Καβάφη που είναι κοινοί και στα 3 ποιήματα. Χρωματίστε με άλλο χρώμα τους στίχους που μπορεί να είναι κοινοί ανάμεσα στο ποίημα του Καβάφη και σε μία μόνο από τις παρωδίες που σας δόθηκε.

Β2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- **ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΑ:** Συγκρίνετε τη στιχουργία του καβαφικού ποιήματος με τις παρωδίες που σας δόθηκαν. Έχουν τον ίδιο αριθμό στίχων; Χωρίζονται κατά τον ίδιο τρόπο σε στροφικές ενότητες; Έχουν τον ίδιο αριθμό συλλαβών σε κάθε στίχο; Υπάρχουν ομοιοκαταληξίες; Τι είδους;
- **ΓΛΩΣΣΑ:** Προσέξτε τη σειρά των λέξεων στο καβαφικό κείμενο και στα κείμενα-παρωδίες. Υπάρχουν αναλογίες; Επιχειρήστε να αλλάξετε τη σειρά των λέξεων σε μια από τις παρωδίες. Εξακολουθεί να θυμίζει το παρωδούμενο ποίημα; Παρατηρήστε ιδιαιτερότητες στη γλώσσα και την ορθογραφία του Καβάφη. Συναντάμε τέτοιες ιδιαιτερότητες και στις παρωδίες ή όχι; Συγκρίνετε τα σημεία στίξης στα δυο ποιήματα. Υπάρχουν ομοιότητες;
- **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:** Με ποια θέματα ασχολείται το ποίημα του Καβάφη; Με ποια θέματα καταπιάνεται καθεμιά από τις παρωδίες που σας δίνεται; Υπάρχει κάτι κοινό στο περιεχόμενό τους; Μήπως κάποια από τις παρωδίες φαίνεται να αναφέρεται σε πρόσωπα, πράγματα ή καταστάσεις της εποχής στην οποία γράφεται και όχι της εποχής του Καβάφη;

Β3 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Το παρακάτω ποίημα δεν παρωδεί ένα συγκεκριμένο πρότυπο, αλλά αποτελείται από μια συρραφή στίχων από διάφορα ποιήματα του Καβάφη. Προσπαθήστε να εντοπίσετε όσο το δυνατόν περισσότερες αναφορές μπορείτε, χρωματίζοντας το αντίστοιχο κομμάτι με διαφορετικό χρώμα και δημιουργώντας υπερσύνδεση στη σελίδα με το αντίστοιχο ποίημα στο [Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού](#).

Για να διευκολυνθείτε, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τη μηχανή αναζήτησης της [Google](#).

Καβάφη τάφος

Κείμαι ο Καβάφης ενταύθα.

Την ομορφιά έτσι πολύ ατένισα

Που πλήρης αυτής ήτο η όρασίς μου.

Επιθυμίες κι αισθήσεις εκόμισα εις την Τέχνην,

κι έφηβοι τώρα τους δικούς μου στίχους λένε,

και με την δική μου έκφανσι του ωραίου συγκινούνται.

Την ζωήν μου δεν την εξευτέλισα πηαίνοντάς την

στων σχέσεων και των συναναστροφών

την καθημερινή ανοησία.

Ηύρα και κράτησα την ηδονή ως την ήθελα,

κι ήπια από δυνατά κρασιά καθώς
που πίνουν οι ανδρείοι της ηδονής.

Και γέρος πια σαν άραξα στο νησί,
Πλούσιος μ' όσα κέρδισα στο δρόμο,
Έτοιμος από καιρό και θαρραλέος
άκουσα τελευταία απόλαυσι τους εξαίσιους ήχους
κι αποχαιρέτησα την Αλεξάνδρεια. Διαβάτη,
αν είσαι Αλεξανδρέυς, δεν θα επικρίνεις...

[1983]

Β4 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Συγκρίνετε την ημερομηνία συγγραφής του ποιήματος του Καβάφη και τις ημερομηνίες συγγραφής των παρωδιών που εξετάσατε. Τι συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε για τη δημοτικότητα της ποίησης του Καβάφη;
- Διαβάστε την παρακάτω παρωδία της οποίας ο δημιουργός βάζει τον ίδιο τον Καβάφη να μιλάει.

Καβάφης προς Μαλάνον

«Τίμο, αλήθεια, επλήθυναν τελευταίως πολύ
οι στιχουργοί που με μιμούνται στα γραψίματά των
τι φοιτηταί, τι δημοσιογράφοι, τι δικανικοί,
τι διπλωματικοί υπάλληλοι και τι γυμνασιάρχαι,
τι άλλοι απίθανοι, τέλος πάντων, κύριοι,
που αρέσκονται στου Λόγου τις στρεψοδικίες.
Καλά, θα με είπεις, παλαιά υπόθεσις αυτή:
θυμήσου τον αείμνηστον Μάγνην και τη Σεγκοπούλου
– έστω κι αν το επέτρεπον τα κληρονομικά δικαιώματά της –
αλλά, επί τέλους, Αλεξανδρινοί εμιμούντο Αλεξανδρινόν
κι αυτό, βεβαίως, τιμά πίοτερο τους ιδίους.
Όμως, αυτός ο συρφετός των Αθηνών,
και των επαρχιών, και των λοιπών παροικιών μας
– δε λέγω, κολακεύομαι πολύ
μα τι φρονείς εσύ γι' αυτήν την εκλαΐκεσί μου;
Μήπως και με υποβιβάζει η διάδοσίς της;
Μήπως και η Φήμη μου χάνει κομμάτι;

Μήπως και η Ποίησός μου πρόφασις είναι μοναχά;
Φρόντισε, σε παρακαλώ, να εξακριβώσεις
και να με αναφέρεις σχετικά.»

[1960]

Συντάξτε μια παράγραφο στην οποία θα απαντήσετε σ' αυτούς τους προβληματισμούς του ποιητή. Τι πιστεύετε; Η μίμηση των στίχων του τον «υποβιβάζει» ή όχι; Χάνει τη φήμη και τη δημοτικότητά του;

Γ1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Αντιγράψτε σε ένα καινούριο έγγραφο Word το ποίημα του Καβάφη όπως το έχετε χρωματίσει. Διαγράψτε όλο το υπόλοιπο κείμενο εκτός από τα χρωματισμένα κομμάτια. Προσπαθήστε να συμπληρώσετε αυτό που έμεινε, για να δημιουργήσετε τη δικιά σας παρωδία. Μπορείτε να κάνετε γραμματικές ή συντακτικές αλλαγές στους στίχους που απέμειναν. Λάβετε υπόψη όσα διαπιστώσατε παραπάνω για τη στιχουργία, τη γλώσσα και το περιεχόμενο μιας παρωδίας. Αν θέλετε να βάλετε ομοιοκαταληξίες, θα σας βοηθήσει πολύ το [Αντίστροφο Λεξικό της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα](#)
- Δημιουργήστε μια δεύτερη παρωδία, αυτή τη φορά διαλέγοντας στίχους από διάφορα ποιήματα του Καβάφη και συρράπτοντάς τα σε ένα νέο κείμενο. Αντλήστε στίχους είτε από τα ποιήματα που διαβάσατε ως τώρα, είτε από άλλα ποιήματα που μπορείτε να βρείτε στο [Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού](#). Κάντε όσες αλλαγές χρειάζονται για να αποκτήσει το ποίημα συνοχή. Δώστε έναν τίτλο στο ποίημα, εμπνεόμενοι από τίτλους που έχει δώσει ο ίδιος ο Καβάφης σε ποιήματά του.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

—

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο είχε σαφείς και εύκολα υλοποιήσιμους στόχους, που εναρμονίζονται με την ελληνική σχολική πραγματικότητα. Η όλη διαδικασία εφαρμογής του κρίνεται θετική. Οι μαθητές ανταποκρίθηκαν θετικά και με ιδιαίτερο ενδιαφέρον κατά την υλοποίησή του και μάλιστα, σε αρκετές διδακτικές δραστηριότητες, φάνηκε να διασκεδάζουν λόγω του παιγνιώδους χαρακτήρα τους. Η καθηγήτρια είχε ρόλο συντονιστή και οι μαθητές προσέγγισαν ευρετικά-ανακαλυπτικά τη νέα γνώση, αυτενεργώντας. Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι το συγκεκριμένο τμήμα ήταν ιδιαίτερα εξοικειωμένο με την εφαρμογή διδακτικών σεναρίων και την αξιοποίηση των ΤΠΕ, καθώς και την προηγούμενη σχολική χρονιά είχε εμπλακεί σε τέτοιου είδους διαδικασίες.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δασκαλόπουλος, Δ. 1998. *Παρωδίες καβαφικών ποιημάτων 1917-1997*. Αθήνα: Πατάκης.

Κωστίου, Κ. 1999. [Παρωδία η παρεξηγημένη...](#) *Το Βήμα* 20.06.1999.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ανώνυμος

Καβαφικόν

Χωρίς λύπην, χωρίς περίσκεψιν, χωρίς αιδώ
κατέφαγον τα δέκα πέντε εκατομμύρια
και τώρα φευ διαλογίζομαι εγώ
πόσον ευκόλως τα κατέφαγον ως χοιρομήρια.

Α, όταν τα εμοίραζαν πώς να μην το προσέξω·
δεν θα ήτο τόσο δυσχερές εις την διανομή αυτήν να τρέξω
αλλά δεν ήκουσα ποτέ κρότον κλεπτών ή ήχον
κι ανεπαισθήτως μ' έκλεισαν από το γεύμα έξω!

(1935)

Ξ. Α. Κοκόλης

Στίχοι

Ανεπαισθήτως, δίχως ρίμαν, και χωρίς αιδώ
οι αδίστακτοι στα τείχη των μ' έκλεισαν στίχοι.

Και κάθομαι και απελπίζομαι τώρα εδώ.

Άλλο δεν σκέπτομαι: τον νουν μου τρώγει αυτή η τύχη·

διότι κείμενα πεζά πολλά να γράψω είχαν.

Α όταν έκτιζαν τα τείχη πώς να μην προσέξω.

Αλλά δεν άκουσα ποτέ κρότον κτιστών ή ήχον.

Υπούλως μ' έκλεισαν απ' τον πεζό λόγον έξω.

(2007)

Φρέντυ Γερμανός

Σαν βγεις στον πηγαιμό για τον Αμλέτο...

Σαν βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη

να εύχεσαι να' ναι πολλοί οι ρόλοι

σε έργα εμπορικά

πλάι στη Βουγιουκλάκη

ή στον Τόλη...

Πλάι σε φίρμες κοίτα να 'σαι πάντα

έστω κι αν παίρνεις

την ημέρα εκατόν σαράντα...

Είναι καλό να λεν για σένα: «Παίζει

με την Καρέζη...»

Και το όνομά σου με μεγάλα

γράμματα να μπαίνει.

(Όχι μετά από τη Τζένη).

Για όλους έχε μια καλή κουβέντα:

Οι καλλιτέχναι

Αγαπούν τα κοπλιμέντα...

Στη Βουγιουκλάκη

πες: «Σας εθαύμαζα

από μικρό παιδάκι...».

[...]

Να εύχεται να' ναι μακρύς ο δρόμος

αν όμως – κάποια μέρα – κουρασθείς

μην φοβηθείς

να παντρευτείς.

Πες: «Εδώ τελειώνει

το ωραίο ταξίδι...».

Κι αποχαιρέτα το σανίδι.

Μη διστάσεις!

Σε ελπίδες της στιγμής

Και μάταια όνειρα

Μην κρεμαστείς.

Γίνε και συ εφοπλιστής,

άραξε σ' ένα ακρωτήριο

της γραμμής

(ίσως στο ακρωτήριο Χορν...)

και άσε τους άλλους στο σανίδι

να γερνούν

και να γερνούν

και να πεθαίνουν.

Έτσι σοφός που έγινες

με τόσα σκάφη

(εις πείσμα του Καβάφη)

ήδη θα το κατάλαβες

οι Ιθάκες τι σημαίνουν.

(1974)

Ξ. Α. Κοκόλης

Το χαρτάκι

Σα βγεις στον πηγεμό για το Χαρτάκι,
να εύχεται ο δρόμος να 'ναι σύντομος,
με λίγες περιπέτειες, λίγες γνώσεις.
Τους νυσταλέους Επιτηρητάς,
το ψευδοάγρια «ΣΤΟ ΓΡΑΠΤΟ ΣΑΣ!» μη φοβάσαι,
τέτοια στο δρόμο σου ποτέ δε θα βρεις,
αν μένει η όψη σου γαλήνια, αν τα γυαλιά σου
είναι αρκούντως σκοτεινά.

Να εύχεται ο δρόμος να 'ναι σύντομος.
Λίγα τα σπαστικά απογεύματα να είναι
που κάτω από τη φθινοπωρινή βροχή
θα στέκεις στην ουρά για να υπογράψεις
– ταυτότητα στο χέρι – και να παραλάβεις
το ένα και μοναδικόν ογκώδες Σύγγραμμα.
Με τι χαρά, και ολίγην αγωνία,
Στα πληροφορημένα φροντιστήρια θα τρέχεις,
θα κάνεις έρευνα αγοράς, για ν' αποκτήσεις,
επ' αμοιβή βεβαίως, τα θέματα Ες-Ο-Ες,
τα ηδονικότατα, τα πλήρως εγγυημένα.

Και μην ανησυχείς: οι Βαθμολογητές
θανάσιμα βαριούνται, άνθρωποι είναι.

Πάντα στο νου σου να 'χεις το Χαρτάκι.
Το φθάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου.
Δε χρειάζεται όμως να σε φάει και το άγχος.
Φρόντισε, βέβαια, να το πάρεις πριν γεράσεις
(υπάρχει εξάλλου ο κίνδυνος να σε διαγράψουν...)
και κοίτα να μην τρέφεις ψευδαισθήσεις
για επαγγελματική αποκατάσταση.
Ό,τι εκέρδισες, το κέρδισες στο δρόμο.
Άλλη χαρά από το Χαρτάκι μην προσμένεις.

Έκαμες ένα ωφέλιμο και γρήγορο ταξίδι.
Με τόσα που είδες κι έπαθες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες Χαρτάκι τι σημαίνει.

(2007)

Άχτος Αρούρης [=Νίκος Σαραντάκος]

Θάλασσα

Είπες: θα πάγω σ' άλλη γη. Θα πάγω σ' άλλη θάλασσα·

μια πόλις άλλη θα βρεθεί καλύτερη για μένα.

Κάθε προσπάθειά μου πηγαίνει πάντα στα χαμένα

κι ειν' η καρδιά μου, σα σκυλί, δεμένη.

Και ξέρω ο δόλιος τι με περιμένει

μα και ψιλά δεν έχω, όλα τα χάλασα.

– Καινούριους τόπους δε θα βρεις, δε θά βρεις άλλες θάλασσες,

δεν είσαι λόρδος, φουκαρά, να τρέχεις δω και κει,

στους ίδιους δρόμους θα γυρνάς σ' όλη τη ζήση σου.

Και μες στις γειτονιές τις ίδιες θα γερνάς.

Δεν έχει πλοίο για σε. Δε μετοικεί

Έτσι εύκολα ένας άψιλος· κι ως χάλασες

και τη δεκάρα τη στερνή, να χορηγήσει σου

κανείς 'σιτήριο τζάμπα μην ελπίζεις,

στην πόλη αυτή θα ζεις και θα πεινάς,

στην κόχη τούτη τη μικρή θα τουρτουρίζεις.

(1934)

Κ. Φ. Φαβάκης [= Μ. Π. Σουλιώτης]

Ο εστιάτωρ

Εμ, είπες: «Θα τρώω σ' άλλο ρεστοράν, θα μασουλώ αλλού.

Μάγειρον άλλον πάω να βρω στιλπνότερον αυτού.

Κάθε μπουκιά μου μπόχα ζέχνει οχετού·

κι είν' το φαγί μου – αυθαίρετα – καρυκευμένο.

Έως πότε το στομάχι μου εδώ μέσα θα μαραίνω;

Ό,τι κι αν παραγγείλω κι ό,τι λιμπιστώ,

σβουνιάρικα φασόλια ξανά θα καταπιώ,

που τόσα πιάτα μ' έσκασαν με μπούκωσαν με τούρλωσαν».

Φαγάδικο άλλο δεν θα βρεις, να φας αλλού δε σφάξαν.

Στον εστιάτορα χρεωστάς λεφτά. Τη φασουλάδα θα ρουφάς

την ίδια. Και ίχνη από καρότο θα ερευνάς·

και μες στο ίδιο λαβαμπό θα φτύνεις.

Πάντα στου ίδιου εστιάτορα θα τρως. Για κάτι νοστιμότερο – δεν τρως –

δεν τρέχει κάστανο για σε, δεν τρέχει τσάι.

Έτσι που περιδρόμιασες εδώ, σε στιλ χαραμοφή,

στο μαγερείο αυτουνού, το ρυπαρό, για εφτά βόδια μπούκωσες.

(1974)

Φρέντυ Γερμανός

Περιμένοντας το πετρέλαιο

Τι περιμένουμε στην αγορά συναθροισμένοι;

Είναι το πετρέλαιο να έλθει σήμερα

και όλοι λεν: «Γρήγορα –

το πετρέλαιο να προφθάσω

πριν έλθει από τη Θάσο...»

Γιατί μέσα στη σύγκλητο μια τόση απραξία;

Τι κάθονται οι συγκλητικοί και δεν νομοθετούνε;

Γιατί είναι το πετρέλαιο να έλθει σήμερα...

Τι νόμους πια να κάνουν οι συγκλητικοί;

Το πετρέλαιο σαν έλθει

θα νομοθετήσει...

Γιατί και εις τον Τύπο τόση απραξία

και οι εφημερίδες δεν γράφουν τίποτε άλλο πια;

Γιατί ευρέθηκε πετρέλαιο στη Θάσο

και όλοι γράφουνε γι' αυτό.

[...]

Λεν μάλιστα ότι πετρέλαιο

βρήκε στο Κολωνάκι

και η Φωφώ Βασιλακάκη...

Γιατί τόσο πετρέλαιο κυκλοφορεί εσχάτως

και στες επιθεωρήσεις;

Γιατί οι συγγραφείς μας το 'ριξαν κι αυτοί

στες γεωτρήσεις;

Διότι το πετρέλαιο είναι θέμα σπουδαιότατον

με ουσία

και θα μας ψέλνουνε με αυτό

ως τη Δευτέρα Παρουσία...

[...]

Γιατί και εις την τηλεόραση

το πετρέλαιο είναι θέμα πάντα πρώτον

εις την «Ηχώ των γεγονότων»;

Και πιο νωρίς

το κοπανάει η «Τηλε-εφημερίς»;

Διότι πετρέλαιο ευρέθηκε στη Θάσο

και το πετρέλαιο είναι θέμα εθνικόν

με στόχους υψηλούς

και πνεύμα...

Το είπεν και η «Πρόσκλησις σε γεύμα»...

Γιατί αδειάζουν γρήγορα οι δρόμοι και οι πλατείες

και όλοι γυρνούν στα σπίτια τους πολύ συλλογισμένοι;

Γιατί ενόχτωσε και το πετρέλαιο

δεν ήλθε. Και μερικοί που έφθασαν

απ' τη Θάσο

είπαν: «Πετρέλαιο δεν υπάρχει!

Πρέπει να ψάξωμεν εις άλλο βάθος...»

[...]

Και τώρα τι θα γίνουμε δίχως πετρέλαιο

και δίχως γεωτρήσεις;

Το πετρέλαιο αυτό ήτο μια κάποια λύσις...

(1974)

Θ. Μουντός – Δ. Καλάκης

Περιμένοντας τον Θεσμόν

– Τι περιμένουμε στες κλινικές συναθροισμένοι;

Είναι ο Θεσμός να φθάσει σήμερα.

– Γιατί μέσα στους θαλάμους μια τέτοια απραξία;

Τι κάθοντ' όλοι οι γιατροί κι επίσκεψη δεν κάμουν;

Γιατί ο Θεσμός θα φθάσει σήμερα.

Τι έργα πια θα κάμουν οι γιατροί;

Σαν έλθει ο Θεσμός όλα θα τα ρυθμίσει.

– Γιατί ούτε και το Διευθυντή δεν δείχνει να τον νοιάζουν

τα ράντζα που σωρεύθηκαν πάλι στους διαδρόμους, μα

κάθεται επίσημος πάνω στην πολυθρόνα;

Γιατί ο Θεσμός θα φθάσει σήμερα

κι ο Διευθυντής να τον υποδεχθεί περιμένει.

Μάλιστα ετοίμασε για να τον δώσει

μια περγαμηνή. Εκεί τον έγραψε ονόματα πολλά

γιατρών για διορισμό υποψηφίων.

– Γιατί ν' αρχίσει μονομιάς αυτή η ανησυχία

κι η σύγχυσις; (Τα πρόσωπα τι σοβαρά που έγιναν).

Γιατί ενύχτωσε και ο Θεσμός δεν ήλθε

και μερικοί που έφθασαν απ' έξω

είπανε πως Θεσμός πια δεν υπάρχει.

Και τώρα τι θα γένουμε χωρίς Θεσμός.

Το νομοσχέδιο αυτό ήταν μια κάποια λύσις.

(1983)